

آیین نامه تبصره ماده ۶

آیین نامه نحوه جلوگیری از آلودگی هوا

(مصوب ۱۳۸۱/۰۳/۲۲ هیات وزیران)

فصل اول - کلیات

ماده ۱- در این آیین نامه عبارات و اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند :

الف - محدوده ممنوعه تردد : محدوده جغرافیایی داخل شهری است که عبور و مرور برای تمام یا برخی از وسایل نقلیه در آن ممنوع است .

ب - ساعات ممنوعه تردد : ساعاتی از شبانه روز است که عبور و مرور تمام یا برخی از وسایل نقلیه در آن ساعات ممنوع است .

ج - وسایل نقلیه عمومی : وسایل نقلیه ای که در مالکیت یا در اختیار یا نظارت مراجع دولتی یا عمومی بوده و در شبکه حمل و نقل عمومی شهری به کار گرفته می شود .

د- خودروهای آزاد : خودروهایی هستند که بدون نیاز به مجوز ، مجاز به حرکت در محدوده می باشند و شامل خودروهای امدادی (پلیس ، آتش نشانی ، آمبولانس و .....) اتوبوس های شرکت واحد اتوبوسرانی ، تاکسی های پلاک نارنجی ، تاکسی های خطی فقط در مسیر تعیین شده می باشند .

ه- خودروهای مجاز : خودروهایی هستند که در صورت داشتن مجوز ، مجاز به حرکت در محدوده می باشند .

فصل دوم - نحوه اعمال محدودیت و صدور مجوز تردد و چگونگی نظارت بر اجرای محدودیت ها

ماده ۲- شهرهای مشمول محدودیت یا ممنوعیت تردد وسایل نقلیه موضوع آیین نامه در نقاطی که بنا به اعلام سازمان حفاظت محیط زیست ، آلودگی هوا ناشی از تردد و سایل نقلیه موتوری بیش از حد مجاز بوده و سهم وسایل نقلیه موتوری و تردد شهری در آلودگی هوای آنها بیش از سایر منابع آلوده کننده باشد ، به پیشنهاد سازمان حفاظت و محیط زیست یا شهرداری مربوط یا نیروی انتظامی و تصویب شورای هماهنگی ترافیک استان مربوط تعیین می شوند .

تبصره ۱- وزیر کشور به عنوان نماینده ویژه رییس جمهور برای تعیین ساعات و محدوده ممنوعه تردد و نیز وسایل نقلیه مجاز موضوع تبصره ماده (۶) قانون جلوگیری از آلودگی هوا تعیین می شود .

تبصره ۲- هرگونه سیاستگذاری و اتخاذ تصمیم در خصوص تعیین محدوده ساعات ممنوعیت ، تعداد و نوع خودروهای آزاد و مجاز ، مدت اعتبار و نوع مجوز تردد و امثال آن در تهران بنا به

پیشنهاد شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور و تصویب وزیر کشور در شهرهای دیگر به پیشنهاد شورای هماهنگی ترافیک استان و تصویب وزیر کشور ، تعیین می گردد .

تبصره ۳- اعمال هر گونه ممنوعیت و محدودیت تردد باید همزمان با پیش بینی تسهیلات حمل و نقل عمومی لازم برای مردم در آن محدوده باشد .

ماده ۳ - عبور و مرور وسایل نقلیه مجاز در محدوده ساعات ممنوعه که مطابق تبصره های ماده (۲) تعیین می شود منوط به اخذ مجوز تردد از شهرهای مربوط است .

تبصره - بهای مجوز صادره ، توسط سازمان حمل و نقل ترافیک تعیین می شود .

ماده ۴- در مواقع اضطراری موضوع ماده (۷) قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا - مصوب ۱۳۷۲- مجوزهای تردد صادر شده پس از اطلاع از طریق رسانه های هماهنگی ، به گونه ای که اعلام خواهد شد ، به طور موقت از درجه اعتبار ساقط می شوند .

ماده ۵- شهرداری های کشور مکلف هستند از طریق انتشار آگهی در رسانه های همگانی ، مردم را از محدوده ها و ساعات ممنوعه تردد آگاه نمایند و با نصب تابلوهای ویژه با هماهنگی اداره راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران درمبادی ورودی محدوده ممنوعه ، هشدارهای لازم را به عموم افراد بدهند .

ماده ۶- نیروی انتظامی موظف است با نصب تابلو عبور ممنوع در مبادی ورودی به محدوده ممنوعه ، از تردد وسایل نقلیه فاقد مجوز موضوع ماده (۳) این آیین نامه در ساعات و محدوده ممنوعه مورد نظر جلوگیری کند و با متخلفین برابر مقررات مربوط رفتار نماید ، همچنین موارد استثنا را بر روی تابلوهای نصب شده ، اعلام کند .

فصل سوم - ساماندهی حمل و نقل شهری

ماده ۷- به منظور کاهش تعداد و طول سفرهای روزانه شهری ، کاهش مراجعات حضوری به دستگاه هاس اجرایی ، کاهش شلوغی و تراکم ترافیک و ترویج فرهنگ استفاده از حمل و نقل همگانی در شهرهای بزرگ کشور ، شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور موظف است با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و سایر وزارتخانه ها و سازمان ها به تناسب موضوع ، راهکارهای مناسب در جهت غیر متمرکز کردن خدمات اداری و بانکی در امور غیر ستادی ، توزیع ساعات شروع کار و اتمام کار (مدارس ، ادارات ، بانکها ، بازار و غیره) ، تفویض اختیار امور قابل واگذاری به ادارات تابعه ، هدایت شهرداری ها به ایجاد مجتمع های خدمات محله و مناطق شهری و افزایش تعداد شعب ادات و ارگانهای جاذب سفر به تناسب نیاز جمعیت شهرها و نظایر آن را تدوین و تصویب نماید . همچنین به منظور کاهش آلودگی هوا ناشی از تردد وسایل نقلیه موتوری و تقلیل سفرهای غیر ضرور شهری با هماهنگی وزارت پست و تلگراف و تلفن ترتیبی اتخاذ کند تا کلیه دستگاه های دولتی و موسسات عمومی به ویژه ارایه دهندگان خدمات عمومی ، به طور سالانه درصدی از مراجعات حضوری ارباب رجوع خود را با استفاده از شبکه پست ، پست بانک ، مخابرات ،

شبکه اطلاع رسانی الکترونیکی و جایگزین اطلاع رسانی و به کارگیری شیوه مکاتبه به جای مراجعه ، پاسخگویی کنند .

تبصره - میزان کاهش مراجعات و فهرست انواع خدمات قابل آرایه از راههای یاد شده ، در هر سال به پیشنهاد شورای عالی هماهنگی ترافیک و با هماهنگی دستگاه های ذی ربط تهیه و به تصویب شورای عالی اداری می رسد .

ماده ۸ - به منظور افزایش ظرفیت ناوگان حمل و نقل داخل شهری ، دولت سالانه تسهیلات مناسب را در اختیار وزارت کشور (شرکت ها و سازمان های اتوبوسرانی و حمل و نقل ریلی شهری) قرار می دهد تا با استفاده از آن تسهیلات ، به ظرفیت موجود ناوگان اضافه شود . شهرداری های کشور مکلف هستند تا رسیدن به ظرفیت مطلوب سالانه حداقل ده درصد (۱۰٪) به مجموع ظرفیت ناوگان موجود اضافه نمایند .

وزارت صنایع و معادن مکلف است به منظور پاسخگویی به نیاز ناوگان حمل و نقل شهری ، افزایش ظرفیت تولیدات خود را در زمینه وسایل نقلیه عمومی در اولویت قرار دهد .

ماده ۹ - به منظور اعمال سیاست های هماهنگ ، تعیین خط مشی لازم ، هدایت و نظارت بر تغییر سوخت خودروها از فرآورده های نفتی آلاینده به گاز طبیعی و دیگر سوخت های نوین ، شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور با همکاری ارگان های مرتبط اقدام های لازم را معمول خواهند نمود .

تبصره - در جلسات شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور که موضوع هدایت و نظارت بر تغییر سوخت خودروها از فرآورده های نفتی و آلاینده به گاز طبیعی و دیگر سوخت های نوین مطرح است از نماینده وزارت نفت با حق رای به عمل آید .

ماده ۱۰ - به منظور کاهش آلودگی هوا در تهران و شهرهای بزرگ ، دستگاه های اجرایی ، شهرداری ها ، نیروهای نظامی و انتظامی موظفند نسبت به تبدیل به گاز سوز نمودن (گاز طبیعی) تدریجی وسایل نقلیه تحت اختیار خود ، براساس زمانبندی مشخص اقدام نماید . سازمان حفاظت محیط زیست کشور موظف است گزارش سالانه عملکرد دستگاه ها را به گزارش نماید . این اقدام در مورد نیروهای مسلح با هماهنگی و موافقت ستاد کل نیروهای انجام می شود .

ماده ۱۱ - وزارت نفت مکلف است به منظور به حداقل رساندن آلودگی ناشی از سوخت های فسیلی نسبت به تولید و عرضه گازوئیل با استاندارد بین المللی به کمتر از **PPM500** (گوگرد) در حد نیاز اقدام نماید .

تبصره - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است برای به اجرا درآمدن مفاد این ماده اعتبارات لازم را در بودجه سالانه کشور پیش بینی نماید .

ماده ۱۲ - سازمان صدا و سیما مکلف است با همکاری دستگاه های ذی ربط ، برنامه هایی را در راستای نمایاندن مزایای تغییر سوخت مصرفی وسایل نقلیه از نظر اقتصادی و زیست محیطی ، همچنین برنامه های آموزشی متضمن ملاحظات ایمنی مربوط به گاز سوز شدن از طریق صدا و سیما ، به عموم مردم آرایه نماید .

ماده ۱۳- موسسه تحقیقاتو استانداردهای صنعتی ایران مکلف است بررسی های لازم در مورد تدوین استانداردهای ایمنی گاز سوز کردن وسایل نقلیه را انجام و نتیجه اجرا به مراجع ذی ربط ارایه نماید . مراجع ذی ربط در تولید و اصلاح سیستم سوخت وسایل نقلیه موظف به رعایت استاندارد مزبور می باشند .

ماده ۱۴- از تاریخ لازم الاجرا شدن این تصویب نامه ، صدور مجوز سرمایه گذاری جدید و یا توسعه واحدهای تولیدی موتورهای دو زمانه ممنوع و وزارت صنایع و معادن موظف است تمامی تولید کنندگان داخلی موتورسیکلت های یاد شده را مکلف نماید حداکثر تا دو سال از زمان لازم الاجرا شدن این آیین نامه ، تولید خود را با استانداردهای زیست محیطی تطبیق و نوع موتور چهار زمانه را جایگزین نمایند .

تبصره : تردد موتورهای دو زمانه پس از دو سال از لازم الاجرا شدن این تصویب نامه در هفت شهر بزرگ کشور ممنوع است .

ماده ۱۵- از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه ، واردات موتور سیکلت های دو زمانه ممنوع است .